

Crepis praemorsa (L.) TAUSCH. Réteken, Stubnya-fürdő mellett.
Hypochaeris glabra L. Vetések szélén Dubovó és Stubnya-fürdő körül.

Növényeim legnagyobb részét DR. DEGEN ÁRPÁD, WAGNER J. és DR. JÁVORKA S. urak revideálták. Fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Der Verf. veröffentlicht im Obigen die Resultate seiner Excursionen in dem im Titel genannten Komitate; das Hauptaugenmerk wurde auf die floristische Durchforschung der Moore und Sümpfe bei Háj, Nedozor, Dubovo und Budis gerichtet, die auch reiche Ergebnisse insbesondere aus der Gattung *Cyper* lieferte. Die einzelnen Angaben sind aus dem Texte der Enumeration zu entnehmen.

Adatok Bács-Bodrogmegye déli részének és Szerém-megyének flórájához.

Beiträge zur Kenntniss der Flora des südlichen Teiles des Komitats Bács-Bodrog und Syrmiens.

Irta: { Dr. Kupcsok Samu Tivadar közs. orvos, Kiszács. (Bácsm.)
 Von: {

Amidőn öt évvel ezelőtt Kiszácsra kerülve (Bács-Bodrog-megye déli részébe), csak síkságot láttam körülöttem elterülni, kissé elszomorkodtam, mert eszembe jutott a Felvidék hegy-völgyeinek változatos flórája, melynek tanulmányozására annyi pihenésre szánt időt szenteltem. Csak a Fruskagóra képe nyugtatott meg egy kissé, mert ez új reménnyel kecsegtetett. Édes-atyámmal, KUPCSOK SAMU ev. tanítóval, akivel 18 éven át minden nyáron bejártuk a Felvidék számos helyét (Hont-, Bars-, Zólyom-, Gömör-, Liptóme gyékben), az utolsó három évben Bács-Bodrog-megye déli részét és Szlavóniát kutattuk. A következőkben felsorolt növényeket is többnyire együtt gyűjtöttük a két utóbbi helyen. Sok éven át botanizálván a Felvidéken, megszerettük a rózsákat és szedreket s ezek miatt kissé elhanyagoltuk a többi családokat; ezért a most felsorolt növények determinálásában többeknek segítségét kellett kikérnünk s így különösen DR. DEGEN ÁRPÁD, bold. DR. SIMONKAI, THAISZ, WAGNER, DR. JÁVORKA urakét akiknek fáradozásukért hálás köszönetünket mondjuk.

Három éven át tett kirándulásaink eredményét a következőkben adom:

Pteridophyta.

Athyrium Filix femina (L.) ROTH var. *fissidens* DÖLL. Rako-vác-Monostor melletti völgyben, Szerém m. — *Aspidium cristatum* Sw. Ugyanott. — *Aspidium aculeatum* (L.) DOELL subsp. *angul*

(KIT.) ASCHERS. U. ott. — *Scolopendrium vulgare* SM. U. ott. — *var. crispum* WILD. U. ott, patakok mentén, árnyékos helyeken. — *Asplenium Adiantum nigrum* L. Veliki Gradac-hegy sziklás helyein, Rakováč-Monostor m. — *A. obtusum* KIT. U. ott ritkább. — *A. septentrionale* (L.) HOFFM. U. ott. — *A. Ruda muraria* L. U. ott. — *Pteridium aquilinum* (L.) KUHN. Gyakori Szerémmegyében a *var. lanuginosa*-val. — *Notholaena Marantae* (L.) R. BR. Ezt 1910 július 4-én szedtük Rakováč-monostor m., Veliki Gradac-hegy sziklás lejtőjén, vagyis ott, ahol SADLER is találta (SADL. Fil. 16.) (NEILREICH Enum. p. 2.) Ezen délvideki növény Közép-Európában a ritkaságok közé tartozik. SCHLOSSER és VUKOT. *Flora croatica*-ja szerint (p. 1320.) Horvátországban: Vidovec. Markusevec és Sz. Jakab melletti mész-sziklákon s Okiégrad várfalain fordul elő: Szlavóniában esakis Rakováč-monostor m., Bosznia-Hercegovinában: Vardiste m. (leg. MALY); Ausztriában, Morvaországban, Alsó-Ausztriában, Stájerországban nagyon ritka; Svájcban Tessin-kantonban, de onnan is, úgy látszik, kipusztult; Németországban pedig teljesen hiányzik. — *Polypodium vulgare* L. és pedig a *var. commune* WILD. Szerém m. hegyein gyakori. — *Salvinia natans* L. Újvidéki rétek mocsaraiban. — *Equisetum ramosissimum* DESF. Beocsin mellett, Szerém m. — *E. altissimum* A. BR. Újvidéki szőlők árkaiban. — *E. maximum* LAM. Čortanovei m. — *Chara foetida* L. Újvidéki rétek mocsaraiban.

Monocotyledones.

Sparganium ramosum HUDS. Ferencz József-esaternában, Kiszács m. — *Potamogeton natans* L. U. ott. — *P. lucens* L. Újvidéki rétek állandó mocsaraiban. — *β. acuminatus* (SCHUMACHER) = *corniculatus* SCHUR. Det. DR. JÁVORKA) U. ott. — *Alisma Plantago* L. *var. lanceolatum* SCHULZ (= *stenophyllum* A. et GR.) Ferencz József-esaternában Kiszács m. — *Butomus umbellatus* L. Újvidék és Petrócz mocsaras rétein.

Andropogon Gryllus L. Szerémség dombjain: Karlócza, Čortanovei, Slankamen m. — *A. Ischaemum* L. U. ott. — *Sorghum halepense* PERS. Vasút mentén, Újvidéken. — *Stipa capillata* L. Karlócza m. dombokon. — *Phleum phleoides* (L.) SIMK. Veliki Gradac-hegy lejtőin. — *Calamagrostis Epigeios* (L.) ROTH Kiszács m. — *Holcus lanatus* L. Újvidék mellett. — *Eragrostis minor* HOST. Kiszács m., Kis-Alpár-pusztá. — *Melica ciliata* L. *var. transsilvanica* SCHUR. f. *Holubiana* A. et GR. Karlócza m., meredek lejtőkön. — *Poa compressa* L. Igen gyakori. — *Glyceria aquatica* (L.) WAHLENB. Mocsaras réteken, Újvidék m. — *Atropis limosa* SCHUR. U. ott. — *Bromus commutatus* SCHRAD. Rakováč m., Szerém m. — *Br. tectorum* L. f. *longipilus* KÜM. et SENDT. Karlócza dombjain. — *B. squarrosus* L. U. ott. — *Br. subsquarrosus* BORR. U. ott. — *B. japonicus* THUNB. *var. velutinus* (NOCCA et BALBIS) A. et GR. (= *vestitus* SCHRAD. U. ott. — *Secale silvestre* HOST.

Karlócán, Magarčevbreg nevű dombon. — *Hordeum murinum* L. Utak mentén, Kiszács, Slankamen stb. mellett. — *H. Gussonianum* PARL. Szikes réteken a pirosi út mellett, Kiszács m. — *Aquopyron intermedium* (HOST) BEAUV. Karlócza m. — *Triticum cristatum* (L.) SCHREB. Panska pažit-on Kiszács m. — *Erianthus strictus* HOST. Rakovác-monostor m. dombokon igen ritka. — *Cyperus serotinus* ROTTB. Kiszács m. a Ferencz József-csatorna mentén. — *Cyperus fuscus* L. Ókér m. — *Scirpus maritimus* L. és pedig a var. *vulgaris* Újvidék mocsaras rétjein. — var. *compactus* (HOFFM.) G. F. W. MEYER u. ott és Beocsin m. — *Holoschoenus vulgaris* LINK. U. ott. — *Schoenoplectus lacustris* (L.) PALLA Kiszácsra a Ferencz József-csatorna m. — *Carex Pseudocyperus* L. f. *aerogyna* A. et GR. Kiszács m. — *Carex nutans* HOST. Piros felé eső mocsaras réteken. (Det. DR. JÁVORKA). — *C. pendula* HUDS. Árnyas helyeken, patakok mentén, Rakovác-monostor m., Szerém m. — *C. distans* L. Újvidéki szikes réteken. — *Lemna trisulca* L. Újvidék mocsaraiban. — *Juncus compressus* JACQU. Újvidék m. és Új-Sóvé m. — *J. glaucus* EHRH. mocsarakban, Kiszács m. — *Gagea arvensis* (PERS.) DUM. Szántóföldeken s azok szélein Kiszácsra. — *G. pratensis* (PERS.) ROEM. et SCHULT. Ottó-major uradalmi pusztá fásorai alatt: vele együtt terem a *G. prat. var. ciliata* BECK. — *Allium sphaerocephalum* L. Karlócza dombokon. — *A. rotundum* L. St. Slankamen m. — *A. angulosum* L. Nedves réteken Rakovác m. Ugyanott a fehérvirágú és kisebb f. *albiflorum* BECK (ritkább). — *Ornithogalum Bouchéanum* (KUN- H) ASCHERS. Mesgyéken, utak mentén Kiszácsra. — *O. pyramidale* L. U. ott. — *O. umbellatum* L. U. ott. — *O. refractum* W. K. Dülőutak mentén, Kiszácsra ritka. — *Muscari racemosum* (L.) LAM. et DC. Az u. n. «uradalmi gyepen» Kiszács m. — *Asparagus officinalis* L. Kiszács m. — *Ruscus aculeatus* L. Fruska Góra erdeiben, Čortanovei falu mellett.

Tamus communis L. Kamenica melletti Venac felé vezető völgyben, bokrok között. — *Iris Pseudoacorus* L. A Ferencz József-csatorna mentén, Kiszács m.

Platanthera bifolia (L.) RCHB. Erdővágásokban, Kamenicza m. — *Epipactis palustris* (MÜLLER) CRANTZ. Nedves helyeken, vasút mentén, Piros m. — *E. viridiflora* HOFFM. Rakovác-monostor m. az erdő szélén. — *Listera ovata* (L.) R. BR. A kiszácsi temetőben.

Dicotylodones.

Salix fragilis L. var. *discolor* KERN. Duna melletti füzesek, Újvidék m. — *S. alba* L. Partokon, Újvidék mellett.

Ficus Carica L. Rakovác-monostor m. a szőlőhegyeken. — *Aristolochia Clematitis* L. Rakovác-mon. melletti szőlőhegyeken. — *Rumex limosus* THUILL. Mocsaras helyeken Újvidék és Kiszács m. — *R. pulcher* L. Karlócza mellett a dombokon. — *R. conglomerata*

tus Murr. f. *atropurpureus* Asch. Kiszács m. — *R. limosus* × *odontocarpus*? (det. JÁVORKA) Kiszács m. — *R. acetosella* L. var. *multifidus* DC. Veliki Gradac-hegy sziklás lejtőin Rakovác-monostor m. — *Polygonum lapathifolium* L. Újvidék m. — *Polygonum amphibium* L., mint f. *terrestre* Kiszács m., f. *aquaticum* Leyss. Pocsolyákban, Karlócza m. — *Fagopyrum tataricum* (L.) Gärtner. Vetés közt Kiszács m.

Polycnemum arvense f. *longifolium* G. Beck. Veliki Gradac-hegy sziklás lejtőin, Rakovác m. — *Beta trigyna* W. K. Ezen szerémi ritka növényt Karlócza és Pétervárad m. találtuk. — *Chenopodium glaucum* L. Kiszács melletti utak szélén. — *Ch. album* L. U. ott. — *Ch. hybridum* L. Mivelt talajon, u. ott. — *Ch. Vulvaria* L. U. ott. *Ch. viride* L. Újvidék mellett. — *Atriplex tataricum* L. Mivelt talajon Kiszács m. — *Kochia prostrata* (L.) Schrad. Stari Slankamen m., Szerém m. — *K. scoparia* Schr. Mivelt talajon Kiszács m. (Termesztik is, mert seprőt készít belőle az itteni nép.) — *Salsola Kali* L. Kiszács m.

Phytolacca americana L. (= *decandra* L.) Partokon, völgyekben, árkokban, Karlócza, Rakovác mellett.

Portulaca oleracea L. Kertekben, vasút m., Kiszács m. — *Agrostemma Githago* L. Vetés közt, Kiszács m. — f. *albiflorum* egy példány, u. ott. — *Silene vulgaris* (Mönch) Garcke. Kiszács m. — *S. viridiflora* L. Erdők szélein, Rakovác-monostor m. — *S. longiflora* Ehrh. Mária-major urad. puszta felé eső mesgyéken, Kiszács m. — *S. parviflora* (Ehrh.) Pers. Karlócza, Cortanovci m. — *Lychnis coronaria* (L.) Desr. Erdők tisztásain, Rakovác m. — *Melandrium noctiflorum* (L.) Fries kamenicai vágásokban. — *Tunica prolifera* (L.) Scop. Rakovác-monostor m. — *Vaccaria pyramidata* Med. Vetésekben, Kiszács m. — *Dianthus giganteiformis* Borb. Karlócza m. — *D. Armeria* L. Kamenicai vágásokban. — *Dianthus Ponicderae* Kern. Titeli fensík. — *Saponaria officinalis* L. Szerémségben gyakori. — *Holosteum umbellatum* L. Kiszács m., a vasút m.

Castalia alba (L.) Wood. Ferencz József-esatornában, Kiszács m. és Karlóczán a Duna állandó mocsaraiban. — *Nymphaea lutea* L. Ugyanott.

Helleborus odoratus W. et K. Cserjés helyeken, Rakovác m. és a Cortanovci m. erdőben. — *Nigella arvensis* L. Szántóföldeken gyakori. — *Aquilegia vulgaris* L. Cortanovci m., alagút m., az erdő szélén. — *Delphinium orientale* Gay. Vetés közt, Ottómajor pusztán, Kiszács m. — *D. consolida* L. Kiszács m. gyakori, a var. *glanduligerum* Peterm. Kamenicza m., Szerém m. — *Anemone silvestris* L. Magarčev bregén, Karlócza m. ritka. — *Pulsatilla australis* (Heuff.) Simk. (Vidit Dr. Degen.) Ezen duna-jobbparti növényt Karlócza m. egy homokos lejtőn találtam. — *Ranunculus sceleratus* L. Mocsarakban Kiszács m. — *R. sardous* Cr. var. *mediterraneus* Griseb. Réteken, Zimony m. — *R. paucistamineus* Tausch.

Újvidéki rétek mocsaraiban. — *R. circinatus* SIBTH. Ferencz József-esatornában, Piros község m. — *Thalictrum atropurpureum* JACQ. Cserjés helyeken, Čortanovci m., Szerém m. — *Th. majus* CR. Kiszácson, a futaki út mentén, cserjés helyeken. — *Th. flexuosum* BERNH. U. ott. — *Th. flavum* L. U. ott. *Th. minus* L. Kiszács környékén, utak m. gyakori. — *Adonis flammeus* JACQ. Mivelt talajon, Kiszácson. — *A. aestivalis* L. U. ott.

Glaucium corniculatum (L.) CURTIS. Kopár helyeken, Kiszács, Pétervárad, Čortanovci m. — *Fumaria officinalis* L. Kiszács m. — *F. rostellata* KNAF. Karlócza m., vasút mentén.

Lepidium campestre (L.) R. BR. Kiszács m. — *L. Draba* L. U. ott. — *L. rudemale* L. U. ott. — *L. graminifolium* L. Karlócza m., a vasúti töltésen. — *L. perfoliatum* L. Utak, árkok mentén, Kiszács környékén. — *Coronopus procumbens* GILIB. Utakon, Kiszács m. — *Sisymbrium Sophia* L. Utak m. U. ott. — *S. Columnae* JACQ. Karlócza és Bukovác m., Szerém m. — *S. orientale* L. Pétervárad m. — *S. junceum* M. B. Ezen ritka növény előfordul Stari Slankamen m. dombokon és a titeli fensíkon. — *Myagrum perfoliatum* L. Mivelt talajon Kiszács, Újvidék m. — *Calepina irregularis* (ASSO) THELLUNG. Kiszácson «Jamy» m. és Újvidéken a sáncezokon. — *Isatis tinctoria* L. Karlócza m. a szőlőhegyeken. — *Diplotaxis muralis* (L.) DC. Mivelt talajon, Kiszács m. — *Rapistrum perenne* (L.) BERG. Kiszácson, az ú. n. «Panska pažit» szélén és Piros alatt, vasút mentén. — *Brassica elongata* EHRH. Homokos lejtőkön, Karlócza és Stari Slankamen m. — *Barbarea vulgaris* R. BR. U. ott. — *Roripa silvestris* (L.) BESS. Kiszács m. — *R. armoracioides* TAUSCH. U. ott. — *Camelina sativa* (L.) CR. Szántóföldeken, Kiszács m. — *Erysimum erysimoides* (L.) FRITSCH. Rakovác m. a Veliki Gradac-hegyen és Kamenica, a Venac felé vezető völgyben, Szerém m. — *E. repandum* L. Kiszács m. — *E. canescens* ROTH. Újvidék és Slankamen m. — *Couringia orientalis* (L.) DUM. Mivelt talajon, Kiszácson. — *Alyssum calycinum* L. Közönseges, Kiszács m. — *A. desertorum* STAPF Péterváradon. — *Berteroa incana* (L.) DC. Utak mentén gyakori Kiszácson. — *Euclidium syriacum* (L.) R. BR. Kiszács melletti utakon. — *Hesperis candida* KIT. Rakovác-monostori völgyben, cserjés helyeken. — *H. silvestris* CR. (= *H. runcinata* W. K.) Čortanovci m. az erdő szélén és Rakovác m. — *H. tristis* L. Karlócza melletti Magarčev bregen.

Rubus thyrsoides WIMM. ssp. *R. candicans* WHE., *Microg. R. goniophylloides* SUDRE Rakovác ad viam prope pagum. — *R. thyrsoides* WIMM. subsp. *R. phyllostachys* P. J. M. Slavonia; *Carlovicii* prope viam ferream.

R. polyanthus P. J. M. var. *nova polyanthoides* KUPK. *Aber-rat a R. polyantho* P. J. M. *inflorescentia elongata, hirsuta, axillari vel angustata, pedunculis adscendenti* — *patulis, bracteis angustis inferne tri-, superne multifidis cum aculeis ramealibus brevibus,*

basi valde dilatatis, falcatis, sparsioribus; floribus dilute roseis; germ. glabris. Parum fertilis. Sirmia: Karlovicii in valle apud «Stražilovo».

R. mucronifer SUD. Microg. *R. riparum* SUDRE Fisarovina ad Zagreb (Croatia). In nemoribus.

R. humifusus WHE. var. nova. *Stražilovensis* KUPK. (SUDRE *R. humif. v. torrentium proximus*). Turio glaber, teretiusculus vel obsolete angulatus, aculeis validis, rectis, basi dilatatis; aculeis minoribus gracilibus glandulisque inaequalibus sparsis armatus: folia quinata, supra glabra, subtus tenuiter expresse pilosa, inaequaliter acute serrata, mucronata; foliolum terminale obovato-cotundatum, abrupte acuminatum, lateralia obovato-elliptica; ramus florifer sparse pilosus, glandulosus et aculeatus; inflorescentia densa, angusta, pilosa, glandulis stip. humilioribus obsita; pedunculi breves, adscendentes, pauciflori; flores albi, androdynami; germina pubescentia. Slavonia: Carlovicii in valle ad «Stražilovo». — *R. macrophyllus* W. et N. var. *glandulifer* WAISS. Kamenica, in sepibus (Slavonia). — *R. Gremlii* FOCKE. Rakovac in sepibus prope pagum.

Rubus Carlovicensis KUPK. F. (*R. caesius* × *villicaulis* KUPK) (*R. caesius* × *proceras* SUDRE) nov. hybr.

Turiones obtusanguli, faciebus planis, dense pilosi, rarissime glandulosi; aculeis brevioribus, basi dilatatis, raris, ad angulos dispositis instructi; folia quinata, pedata; foliola supra laete viridia, canescenti-pubescentia, subtus canescenti albicantia, simpliciter minuto serrata; foliolum terminale basi rotundatum, integrum, obovatum, abrupte acuminatum, petiolulo suo duplo longius; lateralia similia, longius, infima brevissime petiolulata; petioli supra canaliculati, cinerascens, villosi, fere inermes; stipulae ovato-lanceolatae, ciliatae; ramus florifer angulatus, villosus, cinerascens, aculeis raris, reclinatis, majoribus raris foliisque ternatis et quinatis instructus; inflorescentia laxa, inferne axillaris, superne cymosiformis; pedunculi cano-tomentosi, breves, glandulis sessilibus parvis immixtis; sepala cano-tomentosa post anthesim reflexa; flores medioeres, androdynami; petala late ovata, alba; styli rubentes; stamina rosea; fructus debiles. Habitat ad Karlócza (Carlovicium) in Slavonia sub monte «Banstol».

Rubus Castischii FOCKE Mg. *R. basalticarum* SUD. nov. var. *slavonicus* KUPK. fl. Turio validus, angulatus, sulcatus, atropurpureus; pilosus et glandulosus; aculei majores, crebri, validi, e basi dilatata compressa subulati, reclinati teretiusculique, minores subconici; folia quinata, ternatis nonnullis immixtis, supra viridia, glabrescentia, subtus pallidiora, cano-virescentia, molliter pubescentia, irregulariter grosse duplicato-serrata; foliolam terminale basi emarginatum, late ovatum, rotundatum acuminatum, proprio petiolulo 3-plo longius, infima eridenter petiolulata; petioli supra plani, pilosi, glandulosi et falcato-aculeati; stipulae lineari-lanceolatae,

marginē ciliatæ et glandulosæ; ramus florifer mediocris, angulatus, canaliculatus, patenter villosus, sparsius aculeatus et rarissime glandulosus; foliis ternatis, subtus canescenti-virentibus: inflorescentia lara, cymoso-racemiformis, interrupta, villosohirsuta, raris aculeata et glandulosa; pedunculi breves, erectopatentes, 2—3 flori; bracteæ 1—3 fideæ lineari-lanceolatae, longe ciliatæ et glandulosæ; sepala tomentoso-villosa, canescentia, inermia, glandulis parvis, raris, fere sessilibus, tomentum non superantibus, post anthesin et sub fructu reflexa; flores mediocres androdynami; petala rosea; antheræ glabræ, receptaculum parce pilosum; pollen admixtum; germina glabra. Jun.—Jul. In Slavonia: Kamenica in valle silvis caeduis prope montem Vénac. Frutex radicosus.

Rubus Prodani KUPK. fl. (*R. Gremlii* × *Radula* KUPK.) nov. hybr. Turio validus, arcuato-scandens, obtusangulatus, faciebus parum concavis, nigro-virens, subpruinosis, pilosus, glandulis stipitatis brevibus sparse munitus; aculei validi, e basi dilatata pilosa compressa reclinati vel leviter falcati; folia magna 4—5 nata, supra obscure viridia, glabra, subtus canescenti-albicantia, pubescentia, inaequaliter subsimpliciter grosse et argute serrata, mucronata; foliolum terminale ovatum, basi emarginatum, longius acuminatum, lateralía petiolulata, saepe lobata, infima fere sessilia, digitata; petiolus supra planus, pilosus, aculeis crebrioribus falcatis et glandulis humilibus instructus; stipulae parvae, filiformes, margine ciliatæ et glandulosæ; ramus florifer obsolete angulatus, sulcatus, villosus, aculeis falcatis vel rectiusculis glandulisque rarioribus parvis obsitus; inflorescentia elongata, laxa, inferne cymosiformis, superne racemoso-subcorymbosa, ad basim foliosa, piloso-hirta, aculeis tenuioribus rectiusculis vel reclinatis; pedunculi elongati, erecto-patentes, 2—3 flori; bracteæ 1—3 fideæ, elongatae, lineari-lanceolatae, longepilosae et glandulosæ; sepala inermia, tomentoso-virescentia, ad basim tantum aciculata, glandulis raris sessilibus, sub flore et fructu reflexa; flores sat grandes; stamina stylique rosei; stamina stylis aequilonga; antheræ glabræ; receptaculum longe pilosum, pollen parum admixtum; germina evoluta. Jun.—Jul. Slavonia: Rakovac supra claustrum in valle ad sepes inter parentes; frutex radicosus. (Illustr. domini PROF. JULII PRODAN, in Zombor ad honorem dicatus. — *Rubus hirtus* W. K. subsp. *R. Kaltenbachii* METSCH. Syrmii. Kamenica in caeduis sub monte Vénac. — *R. hirtus* W. K. var. *gymnocarpus* SUD. Slavonia: Kamenica in caeduis.

Potentilla argentea L. f. *dissecta* WALLR. Veliki Gradac-hegy sziklás lejtőin Rakovac m. és Kamenica m. — — *P. canescens* BESS. B. *inciso-serrata* TH. WOLF verry. ad f. *polyodonta* BORB. — Veliki Gradac-hegy tetején és Karlóczán. — *P. arenaria* BORKH. Az ú. n. «panska pázsit»-on Kiszács m. — *P. arenaria* BORKH. β *ternata* CELAK. Homokos lejtőkön, Karlócza m. — *P. supina* L. Nedves helyeken, Kiszács m. — *P. Römeri* SIEGFR. Rakovac-

monostor m. a völgyben. — *Pot. leucotricha* BORB. Titeli fensíkon. *Agrimonia Eupatoria* L. Napos dombokon, Karlócza m. — *Sanguisorba polygama* (W. K.) GARCKE. Kiszácon és a Szerémségben. — *Rosa arvensis* HUDS. f. *pilifolia* BORB. Lédinci és Rakovác m., Szerém m. — *R. eriostyla* DES. et RIP. Karlóczai hegyeken. — *R. pleiadelphæa* BORB. loc. class. Karlócza. — *Rosa coriifolia* FR. és f. *frutetorum* BESS. U. ott. — *R. sepium* TH. f. *ditrichopoda* BORB. U. ott. — *R. sepium* TH. f. *arratica* PUG. Rakovác-monostor mellett a völgyben.

Formae novae: 1. *Rosa Andegarensis* BAST. var. *squarrosidens* BORB. f. *Karlöricensis* KUPK. FIL. *Rami floriferi aculeis validis, e basi dilatata falcatis, muniti, petioli glabri, supra sparsissime glandulosi et aculeati; foliola orata, orato-elliptica. aut orato-lanceolata, dentibus fissis serrata; pedunculi basi bracteis et stipulis instructi, mediocres vel elongati; mediocres bracteis aequilongi; elongati supra bracteis stipulis duplicibus oppositis adnatis instructi, sparse glanduloso-setosi; fructus fere glabri; calyces dorso glandulosi, breviores; styli densius pilosi. Prorenit Slavoniae ad oppidum Karlöréi (Karlócza) in collibus. (Leg. DR. S. KUPK.)*

2. *Rosa agrestis* SAVI f. *elatior* KUPK. FIL. — *Rami floriferi breves, verticillacanthi; aculeis longis, reclinatis, pluribus oppositis armati; petioli glabri, glandulosi et sparse aculeati; foliola minora parvae, inferna multa etiam supra glandulosa; pedunculi breviores, bracteis angustis aequilongi; sepala ex styli glabri; fructus parvi ovoidei. Slavonia: Karlöréi in collibus. (Leg. DR. S. KUPK.)*

3. *Rosa sepium* THUILL. var. *Rakovacensis* KUPK. FIL. *Frutex mediocris; rami floriferi sparse aculeati; stipulae pubescentes; petioli villosi, subtus glandulosi et sparse aculeati; foliola elliptica, ovoidea, supra viridia, pilosa, subtus canescenti-pubescentia et glandulosa; terminale longius petiolulatum, basi attenuatum, rotundatum, apice acutum; lateralia fere sessilia; pedunculi elongati, pilis singularibus et glandulis humillimis hic et inde instructi; bractae parvae, parce pubescentes, virides; sepala dorso glandulosa, pubescentia, post anthesim reflexa vel patentia; styli lanati; fructus glabri, ovoidei vel subglobosi. Crescit in Slavonia prope claustrum Rakovác in valle sinistra.*

4. *Rosa caryophyllacea* BESS. f. *slavonica* KUPK. FIL. *Rami florentes aculeis validis falcatis; stipulae pubescentes, dorso medio glandulosae; petioli densius villosi, glandulosi et aculeati; foliola grandia, ovato-elliptica, serraturis patentibus, supra subtusque glandulosa, supra obscure viridia, rarius pilosa, subtus pallidiora canescenti-viridia, pubescentia; pedunculi elongati, parce pilosi et glandulosi, bracteis dilatatis obtecti; fructus magni, subglobosi; sepala dorso rarius glandulosa, pilosula post anthesim reflexa; styli lanati. Slavonia: Rakovác supra claustrum in valle sinistra. (Több közönségesebb rózsát is szedtünk a Caninae nudae és Pubescentes sectiókból.)*

Genista tinctoria L. Szerémség hegyein gyakori. — *G. ovata* W. K. Rakováč-monostor melletti hegyeken. — *G. pubescens* KOCH. A karlóczai hegyeken. — *Cytisus austriacus* L. Gyakori Bács-megyében és a Szerémségben. — *C. austriacus* L. var. *virescens* KOV. Kiszácon, Piros felé vezető út mentén. — *C. Rochelii* WIERZB. Kiszácon a futtaki út mellett. — *C. Pseudo-Rochelii* SIMK. (*Del. autor.*) V. Gradac-hegy sziklás lejtőin, Rakováč m. és Kamenicán a Vénac-hegy felé vezető út m. — *C. aggregatus* SCHUR. Veliki Gradac-hegy lejtőin s a völgyben is. — *C. leuco-trichus* SCHUR. Čortanovci falu m. az alagútnál, Szerém m. — *Ononis spinosa* L. var. *albiflora* NEILR. Kiszácon a csárda környékén. — *O. hircina* JACQ. var. *spinescens* LED. Szikes réteken az újvidéki állomás mellett. — *O. semihircina* SIMK. Karlócza m. domb-lejtőkön. — *Medicago minima* (L.) DESR. β *elongata* ROCH. Újvidéki réteken, a Duna mellett. — *M. lupulina* L. Zimony m. réteken. — *Trifolium agrestinum* ROUY. et FOUCAUD. Rakováč-monostor m., Veliki Gradac-hegy lejtőin. — *Tr. aureum* POLL. Piros környékén. — *Tr. ochroleucum* L. V. Gradac-hegyen, Rakováč m. — *Dorycnium germanicum* (GREMLI) ROUY. Rakováč m. — *Lotus tenuifolius* (L.) RCHB. Újvidéki szikes réteken. — *Galega officinalis* L. Szerémségben, vizenyős helyeken igen gyakori. — *Tetragonolobus siliquosus* (L.) ROTH. Szikes réteken, Újvidék és Piros közt. — *Colutea arborescens* L. Karlócza környékén. — *Astragalus Onobrychis* L. Kiszácon az ú. n. «panska pažitva» és Karlócza dombjain. — *A. linearifolius* PERS. Napstűtötte hegyoldalakon, Karlócza m. — *A. Cicer* L. Kiszácon az ú. n. «panska pažitva» — *A. austriacus* JACQ. U. ott. — *Glycyrrhiza glabra* L. Karlócza m. a Baustol-hegy tövében. — *Gl. glandulifera* W. K. Ez a feltűnő növényt Stari Slankamen mellett szedtem Szerém m. — *Onobrychis viciifolia* Scop. Vasút mentén, Kiszácon. — *Vicia villosa* ROTH. Magarčev bregén, Karlócza m. — *V. sordida* W. K. Pétervárad sánczain. — *V. serratifolia* JACQ. Kiszácsról a pirosi vasút megállóhelye felé vezető út mellett. — *V. dumetorum* L. Čortanovci m., Szerém m. — *V. lutea* L. Vasút mentén, Piros község m. — *V. pannonica* CR. Gyakori vetés közt Kiszácon. — *V. pannonica* CR. var. *purpurascens* (DC.) KOCH. «Jamy». Kiszács m. — *V. tetrasperma* (L.) MÖNCH. Piroson, a vasúti töltés m. — *Lathyrus Aphaca* L. Piroson, a vasúti töltés m. — *L. pratensis* L. Gyepükön, Kiszács m. — *L. tuberosus* L. Vetésekben u. ott. — *L. hirsutus* L. Čortanovci, Karlócza m., Szerém m. és Piros község m. — *L. silvester* L. Szerém m. hegyein gyakori.

Linum catharticum L. Az újvidéki réteken. — *L. tenuifolium* L. Karlóczai és rakováci dombokon, Szerém m. — *L. flavum* L. Napos lejtőkön, Rakováč és Karlócza m. — *L. hirsutum* L. Karlóczai, kameniczai és rakováci erdővágásokban. — *L. austriacum* L. Vasúti töltésen Kiszácon, azonkívül Szerémségben igen gyakori.

Polygala comosa SCHKUR. Magarčev bregen, Karlócza m. — *Euphorbia palustris* L. Folyók mentén, Kiszácson és Karlóczán. — *E. lucida* W. K. U. ott. — *E. helioscopia* L. Árkok m. Kiszácson. — *E. polychroma* KERN. V Gradac-hegy sziklás lejtőin, Rakovác m. — *E. Gerardiana* JACQ. Karlóczán, Čortanovei m. a dombokon gyakori. — *E. pannonica* HOST. Szikár helyeken Kiszácson és Karlócza, Čortanovei m. a dombokon. — *E. virgata* W. K. Szántó-földeken, Kiszácson és Karlócza m. — *E. platyphylla* L. Árkok m. Kiszácson és Rakovác mellett.

Cotinus Coggygria SCOP. Karlóczai szőlőhegyeken.

Tilia tomentosa MÖNCH. Erdőket képez Szerémmegyében. *T. tomentosa* MÖNCH *vergens ad f. Furedensem* G. HERM. Pétervárád m.

Malva silvestris L. Mivelt talajon Kiszácson. — *Althaea officinalis* L. Piros és Újvidék m. utak mentén. — *A. micrantha* WIESB. Zimonyi és újvidéki réteken. — *A. cannabina* L. Piroson a vasúti töltésen és a Čortanovei alagút mellett. — *A. pallida* W. K. Kiszácson N. Irmova-pusztán, futaki út m., piros-kiszácsi út m. és Rakovácon. — *A. hirsuta* L. Kiszácson kertek körül, Piroson és Čortanovei m. az alagútnál. — *Lavatera thuringiaca* L. Čortanovei melletti alagútnál. — *L. thuringiaca* L. var. *ramosissima* OPIZ. U. ott. — *Hibiscus ternatus* CAV. Mivelt talajon (kukoriczaföldeken) Kiszácson. — *Kitaibelia vitifolia* WILLD. Ezt a ritka szerémi növényt először 1910-ben találtuk, 1911-ben pedig egy másik helyen Karlócza m.

Hypericum angustatum KOCH. Az ú. n. panska-pažiton Kiszács m.

Viola hirta L. Ottómajori erdőeskében Kiszács m. és a Szerémségben. — *V. silvestris* f. *transylvanica* SCHUR. Karlócza m.

Daphne Laurzola L. Nagyon ritka Vel. Gradac-hegy erdőszélein Rakovac-monostor m. — *Thymelaea Passerina* (L) COSSON et GERM. Parlagokon Kiszácson.

Lythrum virgatum L. Nedves helyeken Piros környékén és N. Irmova m. pusztán. — *Epilobium roseum* SCHREB. Ferencz József-csatorna mentén Kiszácson. — *Oenothera biennis* L. Vasút m. Piros m.

Myriophyllum verticillatum L. Ferencz József-csatornában Kiszács m. — *M. spicatum* L. U. ott.

Eryngium campestre L. Kiszácson és Karlóczán. — *Caucalis daucoides* L. Vetés közt Kiszácson. — *Orlaya grandiflora* (L) HOFFM. Karlóczai dombokon. — *Bifora radians* M. B. Vetés közt Kiszácson. — *Bupleurum rotundifolium* L. Karlóczán a Magarčev bregen. — *B. junceum* L. Rakovac-monostor m. Veliki Gradac-hegyen és Čortanovei m. — *Trinia glauca* (L) DUMORT. Homokos lejtőkön Magarčev bregen. Karlóczán. — *Falcaria vulgaris* BERNH. Utak mentén Kiszácson, Karlóczán. — *Sium erectum* HUDS. Mocsá-

rakban Karlóczán. — *Seseli annuum* L. Rakovac-monostori hegyeken. — *Angelica silvestris* L. Árkokban Kamenica, Rakovac m. — *Oenanthe media* GRISEB. Újvidék szikes rétjein. — *Peucedanum alsaticum* L. Kiszácson a Ferencz József-csatorna melletti legelőkön. — *P. cervaria* (L.) LAPEYR. Cserjés helyeken Rakovac m. — *Pastinaca opaca* BERNH. Kiszácson Ferencz József-csatorna m. legelőn. — *Physospermum (Danae) aquilegifolium* KOCH. Találtuk a karlóczai szőlőhegyek cserjéseiben. Ezen ritka, feltűnő növényt WOLLNY Grgeteg-monostori szőlőhegyeken találta. (NEILREICH: ENUM. p. 223.) SCHLOSSER et VUK.: *Flora croatica*ja szerint Grgeteg mellett és a karlóczai «Strazilovo»-val szemben lévő cserjés dombon (Kanitz) terem. Azóta sokan keresték, nem találták s azt hitték, hogy kiveszett. Tényleg kiveszőfélben is van: ugyanis cserjésekben terem s ezeket a szőlőültetés miatt Karlócza környékén majdnem mind kiirtották. Mi is csak 5—6 tövet láttunk már a nevezett termőhelyen. Három évi utánajárás után csak itt találtuk.

Androsace maxima L. Komlóskertek szélein Kiszácson. — *Anagallis arvensis* L. Mivelt talajon Kiszács m. — *A. coerulea* SCHREB. U. ott.

Blackstonia serotina (KOCH) BECK. Réteken az új vidéki állomás alatt. — *Erythraea uliginosa* (W. K.) R. et SCH. U. ott. — *Limnanthemum nymphaeoides* (L.) HOFFMSSG et LINK. A Ferencz József-csatornában (sárga és fehér virágú).

Convolvulus Cantabrica L. Lejtőkön Karlócza m. és Stari Slankamen m. — *C. sepium* L. Patakok mentén sok helyütt.

Heliotropium europaeum L. A kiszácsi komlóskertekben. — *Cynoglossum hungaricum* SIMK. Dombokon Karlóczán. — *Lappula echinata* GILIB. Szántóföldeken Kiszácson. — *Asperugo procumbens* L. Pétervárad sánczain. — *Anchusa officinalis* L. Utak szélein, töltéseken Kiszács m. — *A. italica* REZ. Ezen, a római kultúrával bevándorolt növény terem parlagokon, utak szélein, töltéseken Kiszács és Piros m. — *A. Barrelieri* DC. Gyepes helyeken a futaki út és Ottómajor m. Kiszácson. — *Nonnea pulla* DC. Szikár helyeken Kiszácson. — *Lithospermum arvense* L. Szántóföldeken u. ott. — *L. purpureo-coeruleum* L. Cserjés helyeken Karlócza m. — *Cerinthe minor* L. Gyakori Kiszácson a szántóföldeken. — *Echium vulgare* L. Kopár helyeken Kiszács m. — *E. altissimum* JACQ. Az ú. n. «urad, gyepen» Kiszácson.

Ajuga Chamaepitys (L.) SCHREB. Mivelt talajon közönséges Kiszácson a *var. grandiflora*-val. — *A. Laxmanni* (L.) BENTH. Az ú. n. «panska-pažito» Kiszács m. nagyon ritka. — *A. genevensis* L. Gyepükön Kiszácson. — *Teucrium Chamaedrys* L. A karlóczai hegyeken. — *T. Chamaedrys* L. *var. sublaucidum* SIMK. Veliki Gradac-hegy sziklás helyein Rakovac m. — *T. Scordium* L. Mocsaras helyeken Kiszács és Zimony m. — *Scutellaria galeri-*

culata L. Kiszácsen a Ferencz József-csatorna m. — *Sc. hastifolia* L. Vasúti töltésen Kiszács m. — *Sc. altissima* L. Cserjés helyeken Rakovác m. — *Marrubium peregrinum* L. A futaki út mentén Kiszács m. — *Sideritis montana* L. Parlagokon Kiszácsen és Karlóczán. — *Nepeta cataria* L. var. *citriodora* BECK. Kiszács alatt egy vasúti őrháznál. — *N. pannonica* JACQ. Újvidék melletti szőlők tájékán. — *Glechoma hederacea* L. Az ú. n. «panska-pažiton» Kiszács m. — *Lamium amplexicaule* L. Mivelt talajon Kiszács m. — *L. amplexicaule* L. f. *hirtum* (flore albo, roseo, purpureo), Karlóczai szőlőhegyeken. — *L. foliosum* CR. U. ott. — *L. Galeobdolon* (L) CRANTZ. Karlócza m. cserjés helyeken. — *Stachys germanica* L. A futaki út mentén. — *St. palustris* L. Nedves helyeken u. ott. — *St. annua* L. Parlagokon közönséges. — *St. recta* L. Partokon Kiszács m. — *Salvia Aethiopis* L. Dombokon Stári Slankamen m. — *S. glutinosa* L. A karlóczai Stražilovo felé vezető völgyben. — *S. glutinosa* L. var. *nova glabrescens* KUPK. FIL! *A typo differt caule, foliis glabrescentibus et inflorescentia minus glandulosa.* Tehát sokkal kopaszabb (a levelek felső lapja fénylő), mint amelyet KERNER «*Flora exsiccata A. Hung.*»-ban kiadott! Terem Rakovác-monostor m. nedves, cserjés helyeken. — *S. nutans* L. Legelőkön és vasúti töltésen Kiszács és Újvidék m. — *Melissa officinalis* L. Házak körül Kiszácsen. — *Calamintha Acinos* CLAIRY. Vasúti töltésen Kiszács m. és a Szerémségben gyakori. — *C. intermedia* BAUMG. Rakovác-monostori völgyben forrásos helyeken. — *C. hungarica* SIMK. var. *cuneata* SIMK. Veliki Gradac-hegy sziklás lejtőin Rakovác m. és Kamenicán. — *Origanum vulgare* L. Cserjés helyeken Rakovácon. — *Thymus collinus* M. B. Dombokon Stári Slankamen m. — *Th. collinus* M. B. var. *subhirsutus* BORB. Vasút mentén Piros m. és Slankamen m. dombokon. *Th. Radóí* BORB. Kamenicai völgyben Venac felé. *Th. lanuginosus* MILL. St. Slankamen m. lejtőkön. — *Th. montanus* W. K. Vel. Gradac-hegy sziklás lejtőin Rakovác m. — *Mentha aquatica* L. β . *calaminthifolia* VIS. Ada Kaleh-szigeten Orsova m. és Zimony m. — *M. aquatica* L. β . *calaminthifolia* VIS.-tól γ . *pannonica* BORB. felé átmenő alak. Réteken Zimony m. — *M. aquatica* L. γ . *pannonica* BORB. Rakovác m., Szerém m. — *M. mollissima* BORKH. β . *Rocheliana* BORB. et BRAUN. Orsova mellett. — *M. Wierzbickiana* OP. Kamenica m. — *M. Wierzbickiana* OP. a f. *stenantha* BORB. felé köz. alak. Rakovác m. — *M. Wierzbickiana* OP. f. *Hollósyana* BORB. Orsova m. — *M. Wierzbickiana* OP. f. *stenantha* BORB. Réteken Zimony m. (Ezenkívül sok *Menthá-t* szedtünk a múlt évben, melyek azonban revízió alatt vannak TOPITZ A-nál St. Nikola a. d. Donau-ban). — *Hyoscyamus niger* L. Kiszácsen közönséges. — *Physalis Alkekengi* L. Rakovác-monostor m. bokros helyeken. — *Solanum Dulcamara* L. Partokon Kiszácsen és Szerém m. — *S. miniatum* BERNH. Mivelt talajon Kiszács m. — *Datura Stramonium* L. Kiszácsen közönséges.

Verbascum Blattaria L. Nedves helyeken Kiszács m. és Szerémségben. — *V. australe* SCHRAD. Vasúti töltésen és utak mellett Kiszácson. — *V. austriacum* SCHRAD. Vasút mentén és Ottómajor felé eső út m. Kiszácson. — *V. lanatum* SCHRAD. Piroson a vasút mentén és Zimony m. — *V. Lychnitis* L. Karlóczán Banstol nevű dombon. — *V. speciosum* SCHRAD. Karlóczán a vasúti töltés mellett. — *V. hungaricum* KOCH. Karlóczai dombokon. — *V. floccosum* W. K. Kamenica m. Venac-hegy felé vezető völgyben. — *Verb. austriacum* $\times$ *floccosum* = *Verb. Kiszácsense* KUPK. nov. hybr. in *exsiccatis*. = *V. Murbeckii* HAYEK sp. nov. hybr. (Leírva mint új keverékfaj HAYEK: «*Flora styriaca*»-ban). Fölfedeztem Kiszácson az állomás mellett. — *V. phlomoides* $\times$ *austriacum* = *V. Breynium* BECK a tipikus kombináció neve (Det. DR. JÁVORKA); azonban a kiszácsi növénynek csészéje kisebb, szőrözete ritkásabb s biztosan a *Verb. phlomoides* β . *australe* $\times$ *austriacum* hybridje (új nevet s leírást érdemelne). Kiszácson fordul elő vasút mentén a szőlők közt. — *Verb. speciosum* $\times$ *superlychnitis* = *V. Obornyii* HALÁCSY. Vasút mentén nő. (Det. DR. JÁVORKA.) Karlóczán előforduló növényünk ellenben *V. superspeciosum* $\times$ *lychnitis*. — *Linaria spuria* (L.) MILL. Szántóföldeken Kiszácson. — *L. vulgaris* MILL. Kopár helyeken közönséges. — *L. genistifolia* (L.) MILL. Karlóczán a dombokon. — *Gratiola officinalis* L. Az újvidéki nedves réteken. — *Veronica Anagallis* L. Mocsaras helyeken Rakovác m. — *V. anagalloides* Guss. Szikes réteken Kiszács és Piros közt. — *V. crinita* KIT. Kiszácson a futaki és a pirosi út m. és Karlóczán cserjés helyeken Stražilovo felé eső völgyben. — *V. prostrata* L. Száraz legelőkön Kiszács és Pétervárad m. — *V. pallens* HOST. Homokos helyeken Banstol nevű dombon Karlócza m. — *V. Jacquini* BAUMG. Homokos dombokon Karlóczán. — *V. elatior* EHRH. Nedves helyeken Kamenicán a Venác-hegy felé vezető út m. — *V. hederaefolia* L. Szántóföldeken Kiszácson. — *Digitalis ambigua* MURR. Árnyas helyeken Rakovácon és újvidéki szőlők körül. — *D. ferruginea* L. Kamenicán a Venác-hegy felé eső vágásokban és Rakovác m. — *D. lanata* EHRH. Bokros helyeken Ledinci és Karlócza m. Szerém m. — *Odontites serotina* LAM. Rakovác-monostori völgyben.

Orobanche ramosa L. Kenderföldeken Kiszács m. — *O. cruenta* BERT. Magarčev bregén Karlócza m. — *O. coerulea* VILL. U. ott.

Utricularia vulgaris L. Az újvidéki rétek mocsaraiban.

Plantago maritima L. Szikes réteken Újvidék és Piros közt. — *P. maritima* L. var. *graminifolia* SCHUR. U. ott.

Asperula cynanchica L. Homokos dombokon Stari Slankamen m. — *Galium palustre* L. Nedves, Duna melletti réteken Újvidék m. — *G. Mollugo* L. subsp. *erectum* (HUDS.) BRIQ. A kamenicai vágásokban. — *G. Schultesii* VEST. (színes szárú alakja). U. ott. — *Rubia tinctorum* L. Kertekben Kiszács m.

Valerianella dentata POLLICH. Vasúti töltésen Kiszáacson. — *V. olitoria* (L) POLL. Kiszáacson közönséges.

Dipsacus Fullonum MILL. Utak mentén Kiszáacson. — *Cephalaria transsylvanica* SCHRAD. Szerémségben, Kiszáacson gyakori árkok, utak m. — *Knautia arvensis* (L) DUBY. Legelőkön Kiszáacson. — *K. arvensis* (L) DUBY f. *pratensis* (SCHM.) SZABÓ. Az újvidéki szikes legelőkön. — *K. drymeia* HEUFFEL. Völgyekben, erdőszeleken Kamenicán és Rakovácon. — *Sabiosa ochroleuca* L. Száraz partokon, töltéseken Kiszáacson és Szerémségben. — *Sc. Scopolii* JACQ. FIL. Ottómajoron az út m. Kiszács m. —

Echallium Elaterium (L) RICH. Ezen feltűnő t. k. mediterránnövény elég bőven terem homokos lejtőkön Stari Slankamen m. Szerém m.

Campanula bononiensis L. var. *czna* SIMK. Hegyoldalakon Karlócza és Rakovác környékén. — *C. Trachelium* L. Újvidéki szőlőkben. — var. *urticifolia* GAUD. A karlóczai dombokon. — *C. Rapunculus* L. Rakovác-monostori völgyben. — *C. patula* L. U. ott. — *C. glomerata* L. Karlóczai dombokon. — *C. lingulata* W. K. Karlóczán, Rakovácon, Kamenicán a hegyeken. — *C. sibirica* L. Homokos dombokon Stari Slankamen és Karlócza környékén.

Eupatorium cannabinum L. Patakok mentén Rakovácon. — *Solidago virga aurea* L. Rakovácon. — *S. glabra* DESF. U. ott a dombokon. — *Aster pannonicus* JACQ. Szikes legelőkön Újvidék m. — *A. tinctorius* WALLR. A karlócai dombokon. — *Erigeron acer* L. var. *asteroides* HOL. Piros, a vasút mentén. — *E. canadensis* L. Vágásokban közönséges Szerém m. — *Stenactis bellidiflora* A. BR. Vasút mentén Piros és Újvidék között és a szerémi völgyekben gyakori Rakovác, Kamenica, Karlócza környékén. — *Micropus erectus* L. var. *multicaulis* DUB. Homokos lejtőkön Stari Slankamen m. — *Filago germanica* L. var. *canescens* JORD. Rakovác-monostori völgyben. — *Inula britannica* L. f. *glabrescens* KAB. Mocsaras helyen a Ferencz József-esatorna m. — *I. germanica* L. Ottómajori út mentén Kiszács m. — *I. salicina* L. Erdőszeleken Čostanovei m. — *I. obvallata* KIT. Karlóczai dombokon bokros helyeken és Újvidék m. sánczokon. — *I. ensifolia* L. Magarčev bregen Karlóczán. — *I. Oculus Christi* L. Veliki Gradac-hegy bokros, füves helyein Rakovác m. — *I. bifrons* L. Bold. SIMONKAI, aki e növényt revideálta, azt írja levelében, hogy rendkívül érdekes ezen növény újra feltalálása, mert úgy vélték, hogy a pannóniai flórából végkép kipusztult. (italiai és franciaországi növény) mely azonban Erdélyben is terem. Terem bokros helyeken Beocsin m. Szerémmegyében. — *I. squarrosa* (L) BERNH. Erdős helyeken Rakovácon. — *Pulicaria dysenterica* (L) GÄRTN. Árkokban Kiszács m. — *P. vulgaris* GÄRTN. U. ott. — *Carpesium cernuum* L. Nedves, erdős helyeken rakováci völgyben Szerém m. — *Anthemis tinctoria* L. Dombokon Karlócza m. — *Achillea asplenifolia* VENT. A futaki út mentén Kiszáacson. — *A. pannonica*

SCHEELE. Karlócza dombjain. — *Achillea distans* W. K. Veliki Gradac-hegy sziklás lejtőin Rakovác m. — *A. Neilreichii* KERN. Dombokon Karlóczán. — *Chrysanthemum Leucanthemum* L. Kiszácson a csatorna m. — *Ch. uliginosum* (W. K.) PERS. Mocsaras helyeken, Illok m. Szerém m. (Legit: V. VRANY.) — *Artemisia Absinthium* L. Gyakori Kiszácson és a Szerémségben. — *A. vulgaris* L. U. ott. — *A. Absinthium* $\times$ *vulgaris* = *A. Burnati* WOLF. Kiszácson házak körül. (Det. WÁGNER J.) — *A. campestris* L. Karlóczai dombokon. — *A. scoparia* W. K. Lejtőkön. U. ott. — *A. annua* L. Kertekben Kiszácson és Karlóczán. — *Petasites officinalis* MÖNCH. Árkokban Karlóczán. — *Senecio paludosus* L. Mocsarakban Beocsinon és Újvidéken. — *S. vulgaris* L. Parlagokon közönséges. — *S. rupestris* W. K. Vel. Gradac-hegy sziklás lejtőin Rakovác m. — *S. vernalis* W. K. Utak m. töltéseken, parlagokon Kiszácson és Szerém m. — *S. erucifolius* L. var. *tenuifolius* JACQ. Kiszácson a futaki út m. — *S. barbareaefolius* KROCK. Karlócza m. bokros helyeken. — *S. Doria* L. Piroson a vasúti töltés m. — *Echinops sphaerocephalus* L. Beocsini czeementgyár m. bokros helyeken. — *Xeranthemum annuum* L. Száraz helyeken gyakori a Szerémségben. — *Carduus nutans* L. Parlagokon és legelőkön közönséges. — *C. hamulosus* EHRH. Piros és Újvidék közt vasúti töltés m. — *Cirsium lanceolatum* (L) HILL. Kiszács m. közönséges. — *C. eriophorum* (L) SCOP. *subsp. vulgare* NAEF. Ferencz József-csatorna mentén Kiszács m. — *C. arvense* (L) SCOP. Piros és Kiszács közt mocsaras réteken. — *C. arvense* (L) SCOP. var. *argenteum* VEST. A futaki út mentén Kiszács m. — *C. arvense* (L) SCOP. ? *subincanum* G. BECK. Kiszács m. szikes, mocsaras réteken. — *Jurinea mollis* (L) RCHB. Karlóczán a Magarčev bregen és Rakovácon a dombokon. — *Onopordon Acanthium* L. Utak szélein Kiszács m. — *Crupina vulgaris* CASS. Karlóczán és Rakovácon a dombokon. — *Centaurea Cyanus* L. f. *atropurpurea* SCHER. Vetés közt Piros m. — *C. micranthos* GMEL. Újvidék, Karlócza, Rakovác m. gyakori. — *C. spinulosa* ROCH. Karlócza m. Magarčev bregen. — *C. spinulosa* ROCH., átmeneti alak a *C. Fritschii* HAYEK felé Kiszácson a futaki út m. és Karlócza m. — *C. Fritschii* HAYEK. Kiszácson a csatorna m. és Beocsin m. (nem egészen tipikus). — *C. Fritschii* HAYEK *vergens ad C. spinulosam* ROCH. Kiszács, a futaki út m. — *C. pannonica* HEUFF. Kiszács m. és a Szerémségben gyakori. — *C. banatica* ROCH. Rakovác-monostor m. a dombokon. — *C. banatica* ROCH. némileg a *pannonica* HEUFF. felé közeledő alak Kiszácson a futaki út m. — *C. banatica* — *pannonica* u. ott és Rakovác m. — *C. banatica* ROCH. a *C. Haynaldiana* BORB. felé közeledő alakja. Rakovicán a vasúti állomás m. — *C. banatica* $\times$ *pannonica*. Kiszácson a futaki út mentén. — *C. banatica* ROCH. a *C. rotundifolia*, vagyis *C. carniolica* Host hatással (a tipikus kombináció neve *C. banatica* $\times$ *rotundifolia* = *C. Lengyelii* WÁGNER.) A

rakováci völgyekben. — *C. solstitialis* L. v. *intermedia* GUGLER. Kiszácsi csárda m. és Beocsin m. — *C. Calcitrapa* L. Kiszácson a «panská-pažit» n. legelőn és Karlócza alatt. — *C. diffusa* LAM. Ezen Magyarországon oly ritka búzavirágot (eddig csak Komárom-megyéből ismeretes) két példányban találtam Kiszácson a vasúti töltésen. — *Serratula tincioria* L. f. *lancifolia* GRAY. Az újvidéki szikes réteken. — *Carthamus lanatus* L. Dombokon a Fruska-Górán végig. — *Pieris hieracioides* L. Gyepükön Kiszács m. — *Tragopogon orientalis* L. Újvidék mellett. — *Podospermum Jacquini-um* KOCH. Vasúti töltésen Pétervárad és Karlócza közt. — *Chondrilla juncea* L. Száraz partokon Kiszácson és Szerémségben. — *Sonchus arvensis* L. var. *uliginosus* M. B. Az újvidéki szikes réteken. — *S. asper* (L.) GARS. Kiszácson közönséges. — *Crepis setosa* HALLER FIL. Az ú. n. uradalmi gyepen Kiszács m. — *C. pulchra* L. Karlócza hegyein és Piros m. a vasúti töltésen. — *C. biennis* L. var. *banatica* ROCH. A kiszácsi legelőkön. — *C. rhoeadifolia* M. B. Utak m., töltéseken Kiszács m., Karlócza m. — *Hieracium pilosella* L. ssp. *rosulatum* N. P. Vasúti töltésen Kiszácson. — *H. auriculoides* LANG ssp. *pannonicum* N. P. 2) *genuinum* 1) *normale* a) *longisetum* N. P. Kiszácson a Ferencz József-csatorna melletti legelőn. — *H. leptophyton* N. P. subsp. *leptophyton* N. P. Vel. Gradac-hegy sziklás lejtőin Rakovác m. — *H. subaudum* L. ssp. *vagum* JORD. f. *genuinum*. A rakováci hegyeken.

Bács-Bodrog-vármegye sziki növényei.

Die Halophytenflora des Komitates Bács-Bodrog.

Közli: { Prodán Gyula (Zombor).
Von: }

Bács-Bodrog vármegye a Nagy Magyar-Alföld déli félszigete, amelynek testét háromfelől mossa a Duna-Tisza vize.

Fekszik az északi szélesség 45° 7' 45" és 46° 8' 50" s a keleti hosszúság (Ferró-tól) 36° 30' 0" és 37° 59' 30" között. A körülhatárolt terület csak látszólag sík. Felszíne hepe-hupás, hullámos. Két térszín kiemelkedése van: a telecskai dombok és a titeli fensík.

A Bácska növényzetét befolyásoló tényezők közül meg kell említenem röviden a közép-hőmérsékletet és a közepes csapadékmennyiséget. A vármegye évi középhőmérséklete 10°–12°: ennek az enyheségnek valószínű oka a forró nyár és a messze kinyúló meleg ősz. Az évi csapadék átlaga Közép-Bácskában 500 és 600 mm. A vármegye déli részében pedig 600–700 mm. sőt 700–800 mm. is lehet.

Az őszi, téli, tavaszi és nyári csapadékot a következő átlagos szám adatok jellemzik:

ősszel (szept., okt., nov. hónapokban)	165 mm.
télen (december, január, február hónapokban)	115 «

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1914

Band/Volume: [13](#)

Autor(en)/Author(s): Kupcsok Samu Tivadar

Artikel/Article: [Adatok Bács-Bodrogmegye déli részének és Szerémmegyének flórájához. Beiträge zur Kenntnis der Flora des südlichen Teiles des Komitats Bács-Bodrog und Syrmiens. 81-96](#)